

Paltamon kunnan lausunto alueellisen matkailijaveron toteuttamisesta

Yleisiä näkemyksiä matkailijaverosta

Miten suhtaudut alueellisen matkailijaveron käyttöönottoon? Jos kunnilla olisi mahdollisuus ottaa käyttöön alueellinen matkailijavero, näkisitkö veron ajankohtaisena ja edistettävänä toimenpiteenä?

Lausunto: *Paltamon kunta suhtautuu myönteisesti alueellisen matkailijaveron käyttöönottoon. Matkailijavero on keino kattaa matkailun kunnille aiheuttamia kustannuksia, ehkäistä matkailun haittavaikutuksia sekä vahvistaa kestävän matkailun kehittämistä. Matkailijavero on myös kirjattu yhdeksi toimenpiteeksi Pohjoisen Suomen ohjelmaan. Matkailijaveron käyttöönotossa tulee kuitenkin mahdollistaa paikalliset, kuntakohtaiset ratkaisut, varmistaa veron käyttöönoton vapaaehtoisuus kunnille sekä varmistaa se, että verotuksen käytännön toteutus ei aiheuta yrittäjille kohtuutonta lisätyötä tai -kuluja. On myös varmistettava, että verotuotot ohjautuvat kunnille eivätkä valtiolle.*

Mitä hyötyjä ja haittoja tällaisesta verosta olisi? Entä mitä mahdollisia ongelmia matkailijaveroon voisi liittyä?

Lausunto: *Kunnan kannalta hyötynä luonnollisesti veroista saatava tulo. Matkailijavero kattaa osaltaan matkailun kunnille aiheuttamia kustannuksia. Sitä voidaan suunnata myös matkailun aiheuttamien haittojen ehkäisyyn sekä matkailun olosuhteiden parantamiseen, kuten infraan ja ulkoilureitteihin sekä muihin kestävää matkailua edistäviin kehittämistoimiin. Haittana voisi olla se, että vero nostaa kustannuksia matkailijoille, jolloin matkailijamäärät voivat laskea ja tämä heikentää matkailuyritysten toimintaedellytyksiä. Matkailijavero voi vaikuttaa heikentävästi niiden kuntien elinvoiman ja matkailun kehittymiseen, joissa toimialan myynti on vielä pientä, mutta pyrkimyksiä ja mahdollisuuksia kasvuun olisi.*

Miten suhtaudut veron kokeiluluonteiseen? Miten ja millä tavoin kokeilu olisi toteutettavissa? Mitä veron kokeilulla haluttaisiin saavuttaa?

Lausunto: *Veron kerääminen tulisi toteuttaa esim. majoituksen yhteydessä. Matkailuyrittäjien näkökulmasta uuden veron käyttöönotossa on tärkeää varmistaa, että yrittäjille ei aiheudu liiallista hallinnollista tai taloudellista taakkaa veron keräämisestä. Mahdollisen uuden teknisen järjestelmän käyttöönotto ei saa tulla pelkästään pilottialueiden maksettavaksi.*

Veron tavoite ja suuruus

Veron tavoite ohjaa veromallin ja verotasojen valintaa. Matkailijavero on muun muassa liitetty kestävän matkailun edistämiseen, joka on Suomen matkailustrategian mukaan yksi Suomen matkailun kehittämistavoitteista. Matkailijavero määräytyy tyypillisesti matkustajakohtaisesti kiinteään euromäärän perusteella per yö tai prosenttiosuutena yöpymisen hinnasta.

Minkälaisia tavoitteita matkailijaverolla olisi? Miksi matkailijavero otettaisiin käyttöön kunnassa ja mitä sillä haluttaisiin saavuttaa?

Lausunto: Verosta kerättävillä tuloilla voitaisiin kattaa matkailua tukevan infran ylläpitokustannuksia. Matkailijaveron tulee olla selkeä, kiinteä ja helposti toteutettava. On myös tärkeää viestiä matkailijaveron tavoite selkeästi matkailijoille sekä matkailuyrityksille, jotta veron tarkoitus ymmärretään.

Mitä kestävän matkailun tavoitteella tarkoitetaan ja miten matkailijaverolla edistettäisiin tätä tavoitetta?

Lausunto: Kestävän matkailun tavoitteella tarkoitetaan paikallisten matkailuyrittäjien tukemista, paikallisen kulttuurin ja asukkaiden kunnioittamista, matkailun mahdollisten haitallisten lieveilmiöiden, kuten luontoreittien kulumisen ehkäisyä suuntaamalla veron käyttöä matkailuinfraan sekä yleistä kestävän matkailun tukemista esimerkiksi tukemalla luonnon hyödyntämistä matkailuun kestäväällä tavalla sekä kestäviä liikkumismahdollisuuksia.

Minkä suuruinen matkailijavero olisi perusteltu?

Lausunto: Veron suuruus tulisi olla kohtuullinen, jotta se ei heikennä alueen yritysten toimintaedellytyksiä.

Veron soveltamisala

Veromallin osalta tulee ratkaistavaksi, minkä tyyppisiä yöpymisiä se koskisi. Tunnistettuja erilaisia majoitusmuotoja ovat esimerkiksi hotellit, aamiaismajoitukset, alustapalvelujen kautta tapahtuva lyhytvuokraus (AirBnB, Booking, muut alustat) muut yksityisten majoittajien suorailmoitukset, leirintäalueet, vierasvenesatamat ja risteilyalukset. Lähtökohtaisesti yöpymisiin kohdistuva matkailijavero koskisi sekä ulkomaisia että kotimaisten matkustajia yhdenvertaisesti.

Mihin majoitusmuotoihin veron tulisi kohdistua? Entä mihin sen ei tulisi kohdistua?

Lausunto: Veron tulisi kohdistua kaikkiin majoitusmuotoihin.

Veron alueellinen soveltaminen

Veron suuruuden perusteista, verovelvollisuudesta ja oikeusturvasta on säädettävä lailla. Veron käyttöönotto voidaan kuitenkin jättää tietyn kunnan harkintavaltaan. Tällöin kansallinen lainsäädäntö toimii puitelainsäädäntönä, jossa asetetaan reunaehdot kunnissa sovellettaville matkailijaveroille. Valmistelun kuluessa arvioidaan, minkälaisia valinnanmahdollisuuksia verolainsäädännössä on mahdollista jättää kuntien harkittavaksi.

Tulisiko vero olla mahdollista ottaa käyttöön alueellisesti yksittäisissä kunnissa?

Lausunto: Kyllä, kuntien tulisi voida itse päättää veron käyttöönotosta.

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osaan kunnan alueista (esimerkiksi vain keskusta-alueella)?

Lausunto: Kunnille tulee jättää mahdollisimman laajat mahdollisuudet valita veron soveltamiseen liittyvät yksityiskohdat.

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osan aikaa vuodesta kuten sesonkiaikoina?

***Lausunto:** Kunnille tulee jättää mahdollisimman laajat mahdollisuudet valita veron soveltamiseen liittyvät yksityiskohdat.*

Missä määrin kunnille tulisi jättää mahdollisuuksia valita veron soveltamiseen liittyviä yksityiskohtia? Esimerkiksi alueellinen soveltuminen, erityyppisiin majoituksiin kohdistuminen, ajallinen soveltuminen ja eri verotasot.

***Lausunto:** Kuntien tulisi voida päättää yksityiskohdista.*

Verotuotto

Veron tuotot voitaisiin lähtökohtaisesti tilittää veroa soveltavalle kunnalle. Suomessa verotulot ovat yleiskatteellisia ja niiden kohdistaminen tiettyihin kohteisiin ei ole yleensä ollut mahdollista. Tämä tarkoittaisi sitä, että lainsäädännössä verolle ei voitaisi osoittaa tiettyjä käyttötarkoituksia. Kunnat voivat kuitenkin itse talousarviomenettelyssään kohdentaa verotuloja vastaavat määrät haluamiinsa kohteisiin.

Voit esittää tässä näkemyksiä verotulojen käytöstä ja kohdistamisesta kunnille.

***Lausunto:** -*

Verovelvolliset, verotusmenettely ja veronkanto

Matkailijaveroissa verovelvollisia ovat usein majoituspalveluja tarjoavat toimijat, jotka tilittävät veron läpikulkueränä joko valtiolle tai kunnalle. Nykyisistä verotusratkaisuista mallia voitaisiin esimerkiksi hakea oma-aloitteisista veroista, kuten arvonnäköveroista tai valmisteveroista.

Voit esittää tässä näkemyksiä verovelvollisuudesta, verotusmenettelystä ja veron keräämisen toteutuksesta.

***Lausunto:** Mahdollisimman selkeä ja helposti toteutettava tapa veron keräämiseen. Matkailuyritysten tulee olla tiiviisti mukana veron suunnittelussa, jotta hallinnollinen taakka pysyy kohtuullisena. On luotava selkeä tekninen järjestelmä, jonka avulla veron kerääminen hoidetaan tehokkaasti ja läpinäkyvästi.*

Alueellisen matkailijaveron taloudelliset vaikutukset

Ensimmäisessä työvaiheessa pyritään tunnistamaan, minkälaisia alustavia vaikutuksia matkailijaverolla olisi niin valtakunnallisesti kuin alueellisesti. Tästä taustaa varten voit esittää tässä näkemyksiä ja taustatietoja matkailun merkityksestä Suomelle. Voit kuvata sanallisesti ja numeraalisesti esimerkiksi yöpymisen määriä tai matkailun tuomia vero- ja muita tuloja kunnalle. Huomaathan, että voit lisätä kyselyn loppuun myös liitteenä esimerkiksi selvityksiä tai tutkimuksia.

Minkälainen merkitys matkailulla on kunnille?

***Lausunto:** Matkailulla on iso merkitys kunnille. Matkailuyritykset palvelevat myös kuntalaisia ja laajentavat siten alueen palvelutarjontaa ja tuovat vetovoimaa alueelle myös työssäkäyntiä ja pysyvää asumista ajatellen. Matkailu on yksi Kainuun merkittävimmistä kärkitoimialoista, ja sen*

vaikutus alueen talouteen ja työllisyyteen on huomattava. Etenkin kansainvälinen matkailu on kovassa kasvussa.

Miten matkailijavero vaikuttaisi kunnan matkailumääriin ja vetovoimaan?

Lausunto: *Tätä on vaikea arvioida, riippuu veron suuruudesta ja siitä, miten se toteutettaisiin.*

Miten arvioit matkailijaveron vaikuttavan alueen yrityksiin ja asukkaisiin?

Lausunto: *Tätä on vaikea arvioida, riippuu veron suuruudesta ja siitä, miten se toteutettaisiin. Matkailijavero voi lisätä matkailun hyväksyttävyyttä asukkaiden keskuudessa matkailutoimialan kasvaessa. Haittavaikutusten todennäköisyyttä vähentää se, että erityisesti kansainväliset matkailijat ovat tottuneet matkailijaveroon eikä se välttämättä Suomessa toteutettuna vaikuta heidän matkustuspäätöksiinsä.*

Miten näet vaikutusten riippuvan siitä, ottavatko lähialueen kunnat matkailijaveron käyttöön ja minkälaisena?

Lausunto: *Tälläkin on varmasti merkitystä. Lähialueen kuntien yhtenäinen matkailijaveron käyttöönotto tukee matkailun toimintaedellytyksiä eikä vaikuta suuresti matkailijavirtoihin.*

Miten arvioit matkailijaveron suhdetta muihin matkailuun tai majoitustoimintaan kohdistuviin veroihin?

Lausunto: -

Muut huomiot

Mitä muita näkökohtia alueellisen matkailijaveron valmistelussa tulisi huomioida? Miten muuten haluat kommentoida matkailijaveron valmistelua?

Lausunto: -